



**МУАССИСАИ ДАВЛАТИИ ТАЪЛИМИИ «ДОНИШГОҶИ ДАВЛАТИИ  
ТИББИИ ТОҶИКИСТОН ба номи АБЎАЛӢ ИБНИ СИНО»**

**НИШАСТИ МАТБУОТӢ  
ОИД БА ФАӢОЛИЯТИ МДТ “ДОНИШГОҶИ ДАВЛАТИИ ТИББИИ  
ТОҶИКИСТОН БА НОМИ АБЎАЛӢ ИБНИ СИНО” ДАР СОЛИ 2020  
(03.02 соли 2021)**

Раёсати МДТ “Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино” дар соли 2020 бо дарки масъулият баҳри татбиқи дастуру супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, вобаста ба беҳтар намудани сатҳи сифати раванди таълиму тарбия дар макотиби олии кишвар, ки аз суҳанрониҳояшон зимни Паёму вохӯриҳо бо омӯзгорон ва донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, аз ҷумла дар “Рӯзи Дониш” - 1 сентябри соли 2020 бармеоянд, дар самти таълиму тарбия, таҳқиқоти илмӣ, корҳои муолиҷавию хоҷагидорӣ чорабиниҳои зиёди судмандро амалӣ намуд.

Дар партави сиёсати хирадмандонаи Пешвои муаззами миллат, Донишгоҳи тиббии Тоҷикистон рушд намуда, на танҳо мавқеу манзалати худро дар арсаи ҷаҳонӣ ҳифз намуд, балки дар қатори пешрафтатарин муассисаҳои тиббии сатҳи ҷаҳонӣ мақоми хосро касб намуд.

Боиси сарфарозист, ки дар самаранокии фаъолияти ин махзани хирад, таъмини фазои мусоиди корӣ ва дигар ҷанбаҳои иқтисодиву иҷтимоии донишгоҳ, нақши Ҳукумати шаҳри Душанбе таҳти сарварии муҳтарам Рустами Эмомалӣ назаррас аст.

Дар соли 2020 фаъолияти донишгоҳ дар доираи рисолат, вазифаҳои гузошташуда ва дар асоси фармоишҳои ҳукуматӣ, Барномаву нақшаҳои соҳавӣ баҳри қонеъ намудани талаботи давлату ҷомеа ба роҳ монда шуд.

Ҳадафи олии донишгоҳ таъмини таҳсилоти олии тиббию фармасевтӣ бо аҳамияти миллӣ ва эътирофи ҷаҳонидошта ҷиҳати омодакунии кадрҳои салоҳиятнок ва мусоидат кардан дар инкишофи иқтидори илмӣ соҳаи тандурустӣ ба ҳисоб меравад.

Вобаста ба ин, дар доираи иҷозатнома доир ба фаъолият дар соҳаи таҳсилоти олии касбӣ ва баъдидипломи тиббию фармасевтӣ (аз 10.06.2019, таҳти №0000087) таҳсилот аз рӯи 5 ихтисоси асосӣ ва 40 ихтисоси баъдидипломӣ, инчунин дар зинаи таҳсилоти ординатураи клиникӣ, аспирантура ва докторантура таъмин карда шудааст.

Барномаҳои таълимӣ ихтисосҳо дар асоси талаботҳои муосири давлатӣ ва стандартҳои байналмилалӣ таҳия ва амалӣ карда мешавад.

Ҳамзамон, дар соли 2020 дар доираи лоиҳаи “Рушди таҳсилоти оӣ” бо ҷалби коршиносони байналмилалӣ мукамалсозии барномаҳои таълимӣ амалӣ гардид. Мукамал намудани барномаҳои таълимӣ ва ҷорӣ намудани принципҳои таҳсилоти ба салоҳиятнокӣ равонашуда, омили баланд гардидани сифати таҳсилот ба ҳисоб меравад.

Дар соли 2020 бори аввал барномаҳои муосири таълимӣ бо назардошти системаи таҳсилоти Болонӣ таҳия ва амалӣ карда шуданд.

Инчунин, баҳри баланд бардоштани сифати таҳсилот ва расидан ба ҳадафҳои стратегии донишгоҳӣ нақшаи ҷорабиниҳо баҳри ҷорӣ намудани технологияи муосири таълимӣ амалӣ шуда истодааст. Дар давраи ҳисоботӣ баҳри омода намудани тренерон оид ба омӯзонидани усул ва технологияи муосири таълимдихӣ, ки бештар ба ташаккули фикрронии клиникии донишҷӯён равона шудааст.

Бо назардошти талаботи ҷомеаи муосир моҳи августи соли ҷорӣ бо супориши Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон факултети ниғаждорӣи тандурустӣи ҷамъиятии донишгоҳ ба факултети тиббӣ-профилактикӣ табдил дода шуд.

Вобаста ба талаботҳои бозори меҳнат ва меъёрҳои байналмилалӣ барномаҳои таълимӣ аз нав коркард шуда, системаи муосири таълимӣ, тибқи ҷараёни Болонӣ ворид карда шуд.

Имрӯз дар донишгоҳ баҳогузори натиҷаи таҳсили донишҷӯён ба тариқи барномаҳои автоматикунонидашудаи компютерӣ амалӣ карда шуд, ки баҳогузори феълан дар назди донишҷӯ, бе даҳолати ғайр сурат мегирад. Ин ҳам яке аз дастовардҳои намоёни донишгоҳ дар ҷараёни таълим ба ҳисоб меравад. Дар соли 2020 барномаҳои автоматикунонидашудаи компютерӣ такмил дода шуда, қабули имтиҳонҳои хаттӣ низ тариқи барномаҳои автоматикунонидашудаи компютерӣ ба роҳ монда шуд. Барои ин, 100 дона планшет -

блокнотҳои махсуси электрони муосир бо ручкашон дастрас карда шуд, ки ҷавоби навиштаи имтиҳони хаттии донишҷӯён тариқи автоматикӣ дар компютер сабт карда мешавад.

Айни замон, дар асоси Иҷозатнома оид ба пешбурди фаъолияти таълимӣ дар соҳаи таҳсилоти тиббӣ фармасевтӣ МДТ “ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино” аз рӯи 5 ихтисос: «Кори табобатӣ», «Педиатрия», «Ташкили ҳифзи саломатии ҷомеа», «Стоматология» ва «Фармасия» мутахассис омода менамояд. Инчунин, дар донишгоҳ аз рӯи 40 ихтисос таҳсилоти баъдидипломӣ - таҳсил дар зинаи интернатура, ординатураи клиникӣ, ихтисосгирии аввалия, магистратура, аспирантура, PhD, докторантура ба роҳ монда шудааст.

Раванди таълим ба пуррагӣ бо маводи таълимӣ ва китобҳои дарсӣ таъмин буда, донишҷӯён аз китобхонаи донишгоҳ адабиёти таълимиро ба пуррагӣ дастрас менамоянд. Фонди умумии китобхонаи донишгоҳ дар соли 2020 679 ҳазору 601 нусхари ташкил медиҳад, ки аз он 430 757 (63,4%) нусха адабиёти ҷопии таълимӣ, илмӣ, бадеӣ ва 248 ҳазору 844 (36,6%) захираҳои электронӣ мебошанд.

Дар маҷмӯъ, дар МДТ “ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино” раванди таҳсил бо истифода аз технологияи муосири таълимӣ ва иттилоотӣ-коммуникатсионӣ ба роҳ монда шуда, донишҷӯёну муҳассилини баъдидипломӣ бо китобҳои дарсӣ, технологияи иттилоотӣ ва маводҳои айёнии таълимӣ пурра таъмин мебошанд.

## **ҲАЙАТИ ОМУЪЗГОРОНУ МУҲАССИЛИНИ ДОНИШГОҲ**

Боиси ифтихор аст, ки шахсиятҳои маъруфи соҳаи тандурустӣ, олимони варзидаи тиб дар ин даргоҳи муқаддас қору фаъолият менамоянд. Айни замон дар донишгоҳ 904 нафар омӯзгорон фаъолият менамоянд, ки аз шумори онҳо 744 нафар омӯзгори асосӣ (385 - 51,7% нафар занҳо) ва 160 нафар омӯзгори ҳамкор мебошанд. Аз омӯзгори асосӣ 4 нафар академик, 2 нафар аъзои вобастаи Академияи Миллии илмӣ, 89 нафар докторони илм, профессор, 240 нафар номзади илм, дотсентон ва 569 нафар муаллимони калон ва ассистентон мебошанд. Дарачанокӣ илмии омӯзгорону кормандон 44,2%-ро ташкил медиҳад. Омӯзгори ҷавони то синни 35 сола нисбат ба соли гузашта бетағир монда, 207 нафар (29,4%) мебошанд. Синну соли миёнаи ҲПО - 47,5 солро ташкил медиҳад (соли ҷорӣ 0,8 сол пасттар шудааст).

Соли таҳсили 2019-2020 дар Донишгоҳи тиббӣ “Соли омӯзгори инноватсионӣ” эълон гардидааст. Дар ин замина корҳои зиёд анҷом дода шуд. Аз ҷумла, аз оғози соли ҷорӣ курси тақмили ихтисоси педагогии омӯзгорони ҷавон дар доираи барномаи муосири “Омӯзгори самаранок” роҳандозӣ карда шуд. Аллакай 45%-и ҳайати профессорону омӯзгорон аз курси омӯзиши гузаштанд. Курси мазкур афзалиятҳои зиёд дошта, барои ташаккули фардии омӯзгор ва омӯзонидани усулҳои муосири таълимдихӣ равона карда шудааст, ки ин як иқдоми нав аст.

Теъдоди умумии муҳассилин афзоиш ёфта, 12598 нафарро ташкил медиҳад, ки аз ин шумора 11269 нафарашон донишҷӯён буда, 1329 нафар муҳассилини баъдидипломӣ мебошад. Миқдори зиёди донишҷӯён дар факултети тиббӣ таҳсил мекунанд, ки он дар маҷмӯъ 9048 нафар ё 80,3%-ро ташкил медиҳад. Дар факултети педиатрӣ 672 нафар (6,0%), стоматологӣ 868 нафар (7,7%), фармасевтӣ 350 нафар (3,1%) ва тиббӣ-профилактикӣ 331 нафар (2,9%) донишҷӯён таҳсил мекунанд. Теъдоди донишҷӯдухтарон нисбат ба соли гузашта ба 1,5% зиёд шуда, аз шумораи умумии донишҷӯён 42,9%-ро ташкил медиҳад.

Теъдоди муҳассилини баъдидипломӣ аз 1329 нафар иборат аст, ки аз онҳо 216 нафар дар магистратура, аспирантура, PhD, докторантура ва 918 нафар дар интернатура, ординатураи клиникӣ таҳсил мекунанд. Инчунин, 195 нафар дар Маркази омодагии қаблӣ ба таҳсил фаро гирифта шудаанд.

Шумораи муҳассилини хориҷӣ дар МДТ “ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино” низ дар ҳоли афзоиш буда, айни замон дар донишгоҳ 1601 нафар муҳассилини хориҷӣ аз 14 давлати дунё таҳсил карда истодаанд (Канада, ИМА, Латвия, Ҳиндустон, Покистон, Афғонистон, Эрон, Арманистон, Туркменистон, Федератсияи Россия, Қазоқистон, Қирғизистон, Озарбойҷон, Ўзбекистон), ки дар сатҳи тодипломӣ – 1565 нафар донишҷӯён; дар сатҳи баъдидипломии илмӣ, дар зинаи магистратура, PhD, аспирантура, доктуратура - 16 нафар (15 нафар- ҚИ Афғонистон, 1 нафар - ИМА); дар сатҳи баъдидипломии муолиҷавӣ, дар зинаи ординатураи клиникӣ - 14 нафар (4 нафар - Ҳиндустон, 2 нафар - Қазоқистон, 7 нафар – ҚИ Афғонистон ва 1 нафар - Қирғизистон); дар Маркази омодагии қаблӣ - 6 нафар (Федератсияи Россия - 2 нафар, Афғонистон - 2 нафар, Ўзбекистон – 2 нафар) мебошанд.

Дар донишгоҳ таҳсил барои донишҷӯён тариқи шартномавӣ ва бучавӣ, аз ҷумла тибқи Квотаи Президентӣ бо се забон - тоҷикӣ, русӣ, англисӣ ба роҳ монда шудааст.

### **БАҲОДИҲӢ БА СИФАТИ ТАЪЛИМ**

Дар донишгоҳ чараёни таълим, баҳодихӣ ва натиҷагирии сифати таълим тибқи талаботҳои стандартҳои байналмилалӣ бо истифодаи васеи технологияи муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ ба роҳ монда шудааст. Дар донишгоҳ LMS (системаи электронии идоракунии таълим) ва шабакаи интернетии дохилидонишгоҳӣ фаъолият мекунад ва ҳар як донишҷӯ кабинети инфиродии худро дорад, ки ба он ворид шуда, ҳамаи маводҳои таълимӣ, маълумотҳои зарурӣ ва натиҷаи рейтингҳою имтиҳонҳои худро аз тамоми манотиқи ҷумҳурӣ тариқи электронӣ дастрас мекунад. Волидайнӣ донишҷӯён низ метавонанд ба кабинети инфиродии фарзандонашон шомил шуда, ҳамарӯза аз натиҷаи таҳсили фарзандонашон хабардор шаванд. Аз соли 2019 журналҳои дарсии донишҷӯён тариқи электронӣ ба роҳ монда шудааст. Барои ин, аз ҷониби раёсати донишгоҳ 900 адад планшетҳо харидорӣ карда, ба ҳар як омӯзгор дода шуд.

Дар донишгоҳ, дар баргузориҳои имтиҳонҳоро санҷишҳо ва натиҷагирии онҳо шаффофӣ ба пуррагӣ таъмин гардидааст. Қабули имтиҳонҳоро санҷишҳо ва баҳодихӣ ба дониши донишҷӯён мутамарказонидашуда дар Маркази ягонаи тестии донишгоҳ тариқи барномаҳои компютерӣ ба роҳ монда шудааст, ки шаффофӣ ва аз байн бурдани таъсири омилҳои инсониро ба баҳодихии натиҷаи таҳсил таъмин менамояд. Баҳогузори феълан дар назди донишҷӯ мустақиман бе даҳолати ғайр сурат гирифта, барои беҳтар гардидани сифати таҳсил ва ҷалбу тавачҷӯхи донишҷӯён ба китобхонию илмомӯзӣ нақши калидӣ мебозад.

Таҳлили натиҷаи сессияҳои имтиҳонӣ дар донишгоҳ нишон дод, новобаста аз пандемияи коронавируси нави Ковид-19, ки боиси муваққатан фалаҷ гардидани самтҳои мухталифи ҳаёти ҷомеа гардид, дар маҷмӯъ сатҳу сифати донишандӯзии донишҷӯён каме беҳтар гардида, дар сессияи имтиҳонии зимистона сифати таълим 38,3% ва дараҷаи дарсазхудкунӣ 93,9%-ро ташкил дод. Нисбат ба ҳамина давраи соли таҳсили гузашта сифати таълим 1,2% ва дараҷаи дарсазхудкунӣ 6,6% беҳтар шудааст. Дар сессияи имтиҳонии тобистона сифати таълим 35,4% % ва дараҷаи дарсазхудкунӣ 83,2%-

ро ташкил дод. Нисбат ба ҳамин давраи соли таҳсили гузашта сифати таълим 1,1% ва дараҷаи дарсазхудкунӣ 2,0% беҳтар шудааст.

Таҳлили натиҷаи имтиҳони хатми давлатӣ нишон дод, ки дар соли таҳсили 2019-2020 98,8%-и хатмкунандагон донишгохро бомуваффақият хатм намуданд ва сифати таълими хатмкунандагон дар сатҳи баланд қарор дошта, 53,1%-ро ташкил дод.

Дар маҷмӯъ, донишгохро 1503 нафар, аз ҷумла 59 (3,9%) нафар бо дипломи аъло, 123 нафар тибқи Квотаи Президентӣ, 180 нафар донишҷӯёни хориҷӣ аз 7 кишварӣ ҷаҳон хатм намуданд.

Факултети тиббиرو 1168 нафар (153 нафар донишҷӯёни хориҷии зинаи бакалавр), педиатриро 88 нафар, стоматологиро 134 нафар, фармасевтиро 67 нафар ва нигоҳдории тандурустии ҷамъиятиро 52 нафар хатм карданд.

Аз 180 нафар донишҷӯёни хориҷӣ, 153 нафар аз Ҳиндустон зинаи бакалаврро ва 27 нафар зинаи мутахассисро - 1 нафар аз Федератсияи Россия, 2 нафар аз Ўзбекистон, 10 нафар аз Афғонистон, 8 нафар аз Қирғизистон, 3 нафар аз Қазоқистон ва 3 нафар аз Туркменистон бомуваффақият донишгохро хатм намуданд. Инчунин, 45 нафар шунавандагони хориҷӣ таҳсилро дар Маркази омодагии қаблии донишгоҳ ба итмом расониданд.

МДТ “ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино” дар доираи таҳсилоти баъдидипломӣ барои баланд бардоштани маҳорати касбии омӯзгорон ва табибони ҷумҳурӣ низ саҳми арзанда мегузорад.

Дар соли 2020 744 нафар шунавандагон (табибон ва омӯзгорон) аз курсҳои тақмили ихтисос ва ихтисосгирии аввалия гузаштанд. Аз ҷумла, тақмили ихтисоси педагогӣ-266 нафар; тақмили ихтисоси таҳассусӣ-236 нафар; ихтисосгирии аввалия – 242 нафар.

Барои гузаштани тақмили ихтисос ва бозомӯзии касбӣ ба ғайр аз шаҳри Душанбе (316 нафар) дар соли 2020 аз шаҳру ноҳияҳои вилояти Хатлон (55 нафар), вилояти Суғд (46 нафар) ва ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ (50 нафар) мутахассисон аз курсҳои тақмили ихтисос ва бозомӯзии касбӣ гузаштанд.

### **ФАЪОЛИЯТИ ТАРБИЯВӢ - ФАРҶАНГӢ**

Дар ташаккулёбии мутахассиси ҷавони замони муосир тарбияи фарҳангӣ, ҳисси ватандӯстиву ватандорӣ, маънавиёт, хушғирии сиёсӣ ва дарки худшиносии миллӣ мавқеи асосиро ишғол намуда, дар донишгоҳ ба ин масъала эътибори аввалиндараҷа дода мешавад.

Мундариҷаи кори тарбиявии донишгоҳ ташакулли сифатҳои ахлоқӣ, шахрвандӣ ва шавқат дар корманди ояндаи соҳаи тибро фаро мегирад. Аз мутахассиси ҷавон камолот, ибтикор, вазифашиносӣ, талаби илм қардан, ҳаллу фасл қарда тавоништан тақозо мешавад.

Бо ибтиқори раёсати донишгоҳ барои татбиқи бандҳои Концепсияи миллии тарбия, амалӣ намудани Нақшаи чорабиниҳои донишгоҳӣ, бо мақсади таъмини иҷрои амалии ҳадафҳои стратегӣ, вазифагузориву тавсияҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллий - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, татбиқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ғайр аз гузаронидани соатҳои тарбиявӣ қураторӣ, инчунин зиёда аз 60 номгӯи чорабиниҳои сатҳи донишгоҳӣ, ноҳиявӣ, шаҳрӣ ва ҷумҳуриявӣ ба монанди мизи мудаввар, сӯҳбату вохӯриҳо, барномаҳои махсуси фарҳангӣ-фароғатӣ, машваратҳо таҳия ва баргузор қарда шуданд.

Доир ба даҳсолаи байналмилалии амал “Об барои рушди устувор, 2018-2028” ва «Солҳои рушди дехот, сайёҳӣ ва хунаҳои мардумӣ (2019-2021)» аз ҷониби ХҶО-и кафедраҳо ва донишҷӯёни донишгоҳ зиёда аз 30 чорабиниҳои гуногун гузаронида шуданд.

Дар асоси Нақшаи чорабиниҳои донишгоҳӣ оид ба вазъи беморӣ, пешгирии паҳншавӣ, аломатҳо, ташхис табобати бемории сироятии कोरोनाвируси нави COVID-19 аз моҳи апрел то декабри соли 2020 дар байни хонандагону омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, донишҷӯёну омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва аҳолии ш. Душанбе, дар кӯчаҳои маҳаллаҳо, хиёбонҳо, бозорҳои супермаркетҳо аз ҷониби омӯзгорон, фаёлони Шӯъбаи қор бо ҷавонон ва Кумитаи иттифоқи касабаи донишҷӯён бо ҷалби волонтерҳои донишгоҳ аксияҳои «Солимагардонӣ фаҳмондадихӣ» гузаронида шуд. Дар аксияи мазкур оид ба вазъ, роҳҳои гузариш, аломатҳои клиникӣ, чораҳои пешгирикунанда ва ташхису табобати бемории сироятии कोरोनाвируси нави COVID-19 ва бемориҳои сироятӣ суҳбат - вохӯриҳо барпо қарда шуд. Аз ҷониби валонтерҳои донишгоҳ зиёда аз 118 маротиба чорабиниҳои тарғибӣ-фаҳмондадихӣ баргузор гардид.

Қобили тазаккур аст, ки донишҷӯи курси 4-уми факултети тиббии донишгоҳ Тошматова Дилбар ғолиби давраи ниҳонии озмуни ҷумҳуриявии “Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст” ва сазовори ҷойи 3-юм ва 15 ҳазор сомонӣ гардид.

Санаи 12-13 марти соли 2020 5 нафар донишҷӯёни донишгоҳ дар Олимпиадаи донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ барои дарёфти “Ҷоми Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон” аз фанҳои химия, математика, физика, информатика ва биология иштирок намуда, соҳиби ҷойҳои якум, дуум ва сеюм гардиданд.

Ассистенти кафедраи биохимия Зоидова Муътабар Толибҷоновна дар намоигоҳи байналмилалӣ занҳои ихтироъкор Kiwie-2020 дар шаҳри Сеули Кореяи Ҷанубӣ сазовори Медали тилло гардид.

Ҳамчунин, 11 декабри соли 2020 як нафар ординатори клиникӣ соли дууми кафедраи ҷарроҳӣ кӯдакони дар дар олимпиадаи байналмилалӣ Донишкадаи давлатӣ тиббии Самарқанд иштирок намуда, аз ҷарроҳӣ кӯдакони сазовори ҷойи дуум гашт.

### **ФАЪОЛИЯТИ ИЛМӢ - ИННОВАТСИОНИИ ДОНИШГОӢ**

Фаъолияти илмиву навоарӣ яке аз меъёрҳои асосии муайян намудани дараҷаи рушди инкишофи муассисаҳои олии касбӣ маҳсуб меёбад. Маҳз бо назардошти ҳамин тамоюл, фаъолияти илмӣ, инноватсионӣ, ихтирооту навоарӣ ва омода намудани кадрҳои илмӣ яке аз самтҳои афзалиятнок дар МДТ “ДДТТ ба номи Абӯалӣ Сино” муайян гардидааст.

Дар соли 2020 аз ҷониби олимони донишгоҳ амалисозии 14 лоиҳаҳои илмӣ аз ҳисоби бучети давлатӣ маблағгузоришаванда ва 40 мавзӯҳои илмӣ ташаббусӣ, кафедраҳо корҳои илмӣ-тадқиқотӣ худро ба роҳ мондаанд. Инчунин, 16 лоиҳаҳои илмӣ аз ҳисоби бучети давлатӣ маблағгузоришаванда барои солҳои 2022-2026 ба Академияи миллии илмҳои ҚТ пешниҳод карда шудааст. Ин шаҳодат аз он медахад, ки заминаи моддию техникаи донишгоҳ барои гузаронидани тадқиқоти илмӣ ташаккул ёфта, имкониятҳои васеи гузаронидани тадқиқоти муосир пайдо гардидааст. Дар донишгоҳ тайёр намудани кадрҳои илмӣ тибқи таҳсил дар магистратура, аспирантура, PhD, докторантура ба роҳ монда шудааст, ки муҳассилини илмӣ 216 нафар мебошад. Шумораи умумии аспирантон - 29 нафар, докторантони PhD - 57 нафар, унвонҷӯёни номзадӣ ва доктори илми тиб - 90 нафарро ташкил медахад. Дар магистратура 40 нафар таҳсил мекунанд ва аз онҳо 11 нафар муҳассилини хориҷӣ мебошанд.



Дар МДТ “ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино” 7 Шӯрои диссертационӣ фаъолият менамоянд, аз инҳо як Шӯро (Д 737.005.01) дар назди Комиссияи олии аттестатсионии Федератсияи Россия ва 6-тои дигар дар назди Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият дорад (соли ҷорӣ 2 Шӯрои нав ба фаъолият шуруъ намуд).

Дар соли 2020 29 рисолаи илмӣ ҳимоя шудааст, ки аз онҳо, 4 рисолаи докторӣ ва 25 рисолаи номзадӣ мебошад ва боиси тазаккур аст, ки соли 2020 бори аввал дар донишгоҳ ҳимояи рисолаи докторанти PhD гузаронида шуд.

Дар соли 2020 аз тарафи ҳайати профессорону омӯзгорони донишгоҳ дар маҷаллаҳои илмии ватаниву хориҷӣ 2024 мақолаи илмӣ (дар маҷаллаҳои хориҷӣ 214) ва 1737 фишурда ба таъби расонида шудааст.

Қобили қайд аст, ки МДТ “ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино” дорои 2 маҷаллаи илмӣ-амалӣ мебошад, ки маҷаллаи “Авҷи Зухал” бо забони давлатӣ буда, ба реестри КОА ҚТ ворид карда шудааст ва маҷаллаи “Паёми Сино” бо забони русӣ ба реестри КОА ФР ворид карда шудааст.

Дар давраи ҳисоботӣ аз тарафи олимони донишгоҳ 10 монография, 32 патент ва 30 пешниҳоди навоарӣ ба даст оварда шудааст.

Боиси тазаккур аст, ки бори аввал иштироки олимони хориҷӣ дар конференсияи солонаи донишгоҳ тариқи онлайн ба роҳ монда шуд. ҲПО ва олимони донишгоҳ дар 31 конференсияҳо, вебинарҳо ва ҳамоишҳои илмии хориҷии байналмилалӣ тариқи онлайн иштирок карданд.

Қобили қайд аст, ки дар давраи ҳисоботӣ 4 нафар олимони донишгоҳ сазовори Ҷоизаи давлатии ба номи Абӯалӣ ибни Сино ва 1 нафар олими ҷавони донишгоҳ сазовори Ҷоизаи ба номи Исмоили Сомонӣ гардиданд.

Дар соли 2020 68-уми Конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалӣ солонаи донишгоҳ дар мавзӯи «Асосҳои бунёди рушди инноватсионӣ илм ва таҳсилот» баргузор гардид, ки маводҳои конференсия дар шакли 3 ҷилди маҷмӯаи асарҳои илмӣ ба таъби расонда шуданд. Барои он 1110 фишурдаи илмӣ, аз ҷумла 310 адад аз хориҷи кишвар пешниҳод гардид. Дар конференсия 188 маъруза, аз ҷумла 71 маърузаи иштирокдорони хориҷӣ шунида шуданд.

Маърузачиёни хориҷӣ ба таври онлайн баромад қаданд, ки ин ҳам як дастоварди хубест аз ҷиҳати истифодаи технологияҳои инноватсионӣ дар донишгоҳ мебошад.

Ҳамчунин, дар доира конференсия 2 симпозиуми байналмилалӣ бо иштироки олимони хориҷӣ тариқи онлайн дар мавзӯҳои зерини гузаронида шуд:

1. Ташхис ва табобати бемории Коронавируси нави COVID-19 ва ВНМО (Вируси норасоии масунияти одам);
2. Физиологияи нормалӣ.

### **ФАЪОЛИЯТИ ТАШХИСИЮ ТАБОБАТӢ ВА МАШВАРАТӢ**

Ҳайати профессорону омӯзгорони МДТ “ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино” дар баробари сарбории таълимиву тарбиявӣ ва илмию тадқиқотӣ сарбории муолиҷавию машварати ба дӯши онҳо гузоштаро сарбаландона иҷро менамоянд. Донишгоҳ дар барқарорсозии саломатии аҳолии ҷумҳурӣ бевосита саҳми худро мегузорад, яъне омӯзгорони кафедраҳои клиникӣ донишгоҳ дар пойгоҳҳои муассисаҳои тиббии шаҳри Душанбе дар қатори тадрис ба донишҷӯён, инчунин ба беморон кӯмаки ташхисию табобатӣ ва машваратии бевоситаи худро мерасонанд.

Дар асоси Нақшаи ҷорабиниҳои донишгоҳӣ оид ба вазъи беморӣ, пешгирии паҳншавӣ, аломатҳо, ташхис, табобати бемории сироятии коронавируси нави COVID-19 161 нафар қорамандони донишгоҳ дар муолиҷаи беморони коронавирус бевосита фаро гирифта шуданд, ки аз тарафи раёсати донишгоҳ онҳо 2 маротиба бо маблағҳои пулӣ ҳавасманд гардонида шуданд. Омӯзгорону донишҷӯён ва валантиёрҳои донишгоҳ, ҷиҳати пешгирии паҳншавии бемории сироятии коронавируси нави COVID-19 дар байни аҳолии шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ қорҳои фаҳмондадиҳию таблиғотӣ гузарониданд.

Дар соли 2020 аз тарафи ҳайати профессорону омӯзгорони донишгоҳ ба 53635 беморон кӯмаки табобатӣю машваратӣ ва ташхисӣ расонида шудааст. Аз ҷумла, аз ҷониби устодони кафедраҳои ҷарроҳӣ клиникӣ донишгоҳ 14046 амалиётҳои ҷарроҳӣю гуногунҳаҷм гузаронида шудааст.

Дар Маркази ташхисию табобатии донишгоҳ дар ин давра ба 15519 нафар беморон кӯмак расонида шуд. Аз ин шумора 882 нафар

кормандони донишгоҳ, 14518 нафар донишҷӯён ва 1708 нафар шаҳрвандонро ташкил медиҳанд.

Дар Маркази таълимию клиникии «Стоматология»-и донишгоҳ дар қатори тадрис ба донишҷӯён, инчунин кӯмаки баландхаттисоси стоматологӣ ба аҳоли расонида мешавад. Дар ин давра аз тарафи кормандони Маркази мазкур ба 1498 нафар беморон кӯмаки тахассусии стоматологӣ расонида шудааст.

Қайд кардан бамаврид аст, ки бо ибтикори роҳбарияти донишгоҳ МТИК «Стоматология» аз таъмири капиталӣ бароварда шуд. Марказ бо дастгоҳҳои муосири ташхисию табобатӣ ва асбобҳои якҷаратаи стоматологӣ таъмин карда шудааст ва шароити мусоид барои корҳои ташхисию табобатӣ ва таълимию илмӣ фароҳам оварда шудааст. Дар давраи ҳисоботӣ аз ҷониби Лоихаҳои грантии рушди таҳсилоти олии ва TajikAid (Барномаи ортодонтия, Олмон) ба Марказ барои донишҷӯён ва табобати беморон 11-то дастгоҳи замонавии стоматологӣ ворид карда шуд.

Ҳамчунин, бо ибтикори ректори донишгоҳ дар кафедраҳои факултети фармасевтӣ воқеъ дар бинои химия таъмири асосӣ ва азнавсозӣ гузаронида шуда, Маркази таълимӣ, илмӣ ва истеҳсолии “Фарматсия” ба ин бино кӯчонида шуд. Кафедраҳои факултети фармасевтӣ ва Маркази таълимӣ, илмӣ ва истеҳсолии “Фарматсия” бо таҷҳизотҳо, лавозимотҳо ва асбобҳои наву муосири таълимӣ, илмӣ, истеҳсолии тиббию фармасевтӣ мучаҳҳаз гардонида шуданд, ки ин ба беҳтар гардидани сифати таълим дар донишгоҳ ва коркарди гиёҳҳои шифобахшу истеҳсоли доруҳои ватанӣ мусоидат менамояд.

Роҳбарияти донишгоҳ баҳри таъмини таҳсилоти босифат дар соҳаи фарматсия ва иҷрои дастури Сарвари давлат 12 номгӯи дастгоҳҳои фармасевтиро харидорӣ намуд, ки баҳри ба роҳ мондани истеҳсоли маводи доруворӣ мусоидат менамояд. Коркард ва истеҳсоли маводи доруворӣ дар заминаи факултети фарматсия омили омода намудани мутахассисони ба талаботи ҷомеаи муосир ҷавобгӯи соҳаи фармасевтӣ ба ҳисоб меравад.

Дар давраи ҳисоботӣ дар Маркази ТИИ “Фарматсия” истеҳсоли маҳлулҳои антисептикии «Лавандол» ва «Глисэп» ба роҳ монда шуд.

## **ТАҲКИМИ ПОТЕНСИАЛИ МОДДӢ, ГАРАВИ РУШДИ НЕРӢИ ИНСОНӢ**

Раёсати донишгоҳ ҷаҳонишавии таҳсилоти миллӣ, ҷараёни рушди илм ва талаботи имрӯза ба раванди таҳсилотро ба назар гирифта, ба мукамал намудани барномаҳои таълимӣ тибқи стандарҳои муосири давлативу байналмилалӣ, ҷорӣ намудани технологияи нави омӯзиш ва баҳогузорӣ, инкишофи шахсиву касбии ҳар як корманд, рушди корҳои илмиву инноватсионӣ ва татбиқи мукамалкунии пояи моддӣ-техникии донишгоҳ, роҳандозӣ намудани усулҳои банақшагирии стратегӣ ва идоракунии системавиرو аҳамияти бештар дода, самтҳои афзалиятнокро дар фаъолияти донишгоҳ муайян намуд.

Бо назардошти ин, “Стратегияи рушди Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино то соли 2025” таҳия гардида, соли 2017 оғози марҳилаи нави рушди донишгоҳ арзёбӣ шуд ва тибқи Нақшаи ҷорабиниҳо дар самтҳои афзалиятнок ҷораҳои муассир андешида шуда истодааст.

Бо мақсади омодагии ҳамаҷониба ба ҷашни сазовори 30 - солагии Истиклолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дастгирии Ҳукумати кишвар сохтмони бинои нави маъмурӣ ва таълимии донишгоҳ дар хиёбони Сино, дар шаҳраки Шифобахш ба роҳ монда шудааст ва бо саҳмгузории донишгоҳ дар соли 2020 низ корҳои сохтмонӣ босуръат идома ёфта, як қатор корҳои таъмирӣ, ободонию кабудизоркунии боғу гулгаштҳо дар ҳудуди биноҳои таълимию маъмурӣ, хобгоҳҳо ва заминҳои назди донишгоҳ ва шаҳри Душанбе ба сомон расонида шуданд.

Қобили зикр аст, ки дар соли 2020 потенциали донишгоҳ ба пуррагӣ баҳри расидан ба ҳадафҳои стратегияи донишгоҳӣ равона карда шуда, роҳбарияти донишгоҳ аз рӯи нақшаи “Стратегияи рушди ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино то соли 2025” амал намудааст.

Дар маҷмӯъ, дар соли 2020 баҳри баланд бардоштани сифати таҳсилот ва мутобиқ намудани он ба талаботи бозори меҳнат ва стандартҳои байналмилалӣ корҳои зиёд анҷом дода шуд.

#### **ДАСТОВАРДҲО:**

- ❖ Бо супориши Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон табдил дода шудани факултети ниғаҳдории тандурусти ҷамъиятии донишгоҳ ба факултети тиббӣ-профилактикӣ.

- ❖ Беҳтар шудани сифати таълим дар донишгоҳ нисбат ба соли гузашта.
- ❖ Автоматикунони системаи омодакунии саволномаҳои (билетҳои) тестию хаттии санҷишу имтиҳонҳо ва баҳодихӣ ба дониши донишҷӯён дар Маркази ягонаи тести донишгоҳ, ки шаффофият ва аз байн бурдани таъсири омилҳои инсониро ба баҳодихии натиҷаи таҳсил таъмин менамояд;
- ❖ Пурра мувофиқи барномаи ягонаи донишгоҳ назорат ва баҳогузорӣ кардани таълим тибқи журналҳои электронӣ, ки ба беҳтар шудани раванди таълим мусоидат мекунад;
- ❖ Иштирок ва ба ҷойҳои ифтихорӣ ноил гаштани донишҷӯёни донишгоҳ дар Олимпиадаҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ.
- ❖ Истифодаи васеи технологияи муосири таълимӣ (усулҳои фаъол ва интерфаъоли таълимӣ) ва иттилоотию компютерӣ (истифодаи проектори мултимедӣ, тахтаҳои электронӣ, технологияи симулятсионӣ, микрофилмҳо, айёниятҳои таълимӣ ва ғайра) дар раванди таълими ҳамаи кафедраҳои донишгоҳ;
- ❖ Ба пуррагӣ ба роҳ мондани қабули имтиҳонҳои фосолавию ҷамъбасти, тариқи тестӣ ва хаттӣ бо барномаи автоматикунонидашудаи компютерӣ ва имтиҳонҳои амалӣ тариқи ОСКЭ дар Маркази омӯзиши малакаҳои амалӣ бо истифода аз беморони стандартизатсиякунонидашудаю технологияи муосири симулятсионӣ бо ҳалли масъалаҳои ситуатсионӣ;
- ❖ Ташкили курси «Омӯзгори инноватсионӣ» ва таҳкимбахшӣ ба потенциали касбию педагогии омӯзгорони ҷавон;
- ❖ Беҳтар гаштани шароити таҳсилу зисти донишҷӯён ва сатҳи иқтисодии ҳаياتи профессорону омӯзгорон ва кормандони донишгоҳ;
- ❖ Дар доираи барномаи мубодилаи академӣ дар донишгоҳҳои хориҷӣ (Россия, Қазоқистон, Ўзбекистон, Қирғизистон) ба роҳ мондани таълими донишҷӯёни хориҷӣ аз ҷониби омӯзгорони донишгоҳ тариқи офлайн ва онлайн;
- ❖ Саҳмгузории омӯзгорони кафедраҳои клиникӣ, мутахассисон, донишҷӯён ва муҳассилини баъдидипломии донишгоҳ дар корҳои пешгирӣ ва ташхису табobati бемории сироятии коронавируси нави COVID-19 дар шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ;
- ❖ Ба роҳ мондани семинарҳои омӯзишӣ, конференсияҳо, вебинарҳо ва ҷорабиниҳои таълимию илмӣ тариқи онлайн дар донишгоҳ;

- ❖ Таҳия ва дастгирӣ ёфтани лоиҳаҳои илмӣ-тадқиқотии аз тарафи буҷети давлат маблағгузоришаванда, вобаста ба самтҳои афзалиятноки илми тиб.
- ❖ Таъсиси 2 Шӯрои дисертатсионии нав дар назди ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- ❖ Бори аввал ҳимоя шудани рисолаи доктори Phd ва зиёд кардани қабул ба докторантураи Phd.
- ❖ Ворид шудани маҷаллаи “Авҷи Зухал”-и донишгоҳ ба РИНС.
- ❖ Дар соли таҳсили 2020-2021 бори аввал ба роҳ мондани интернатура аз ихтисосҳои “Вирусология”, “Микробиология” ва “Эпидемиология” ва зиёд намудани теъдоди табиб-интернаҳо аз ихтисосҳои “Бемориҳои сироятӣ”, “Бемориҳои сироятии кӯдакона”, “Анестезиология ва реаниматология”.
- ❖ Эътироф ва қадрдонӣ гардидани дастовардҳои илмии олимони донишгоҳ бо Ҷоизаи давлатии ба номи Абӯалӣ ибни Сино ва Ҷоизаи давлатии ба номи Исмоилӣ Сомонӣ. Сазовори Ҷоизаи давлатии ба номи Абӯалӣ ибни Сино гардидани 4 нафар олимони ва ба номи Исмоили Сомонӣ 1 нафар олимони ҷавони донишгоҳ.
- ❖ Ба роҳ мондани ҳамкории дучонибаи нави таълимию илмӣ бо 7 муассисаҳои таълимию илмии хориҷӣ.
- ❖ Дар давраи ниҳони озмуни ҷумҳуриявӣ “Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст” сазовори ҷойи 3-юм гардидани донишҷӯдухтари донишгоҳ (18.12.2020).
- ❖ Идома ёфтани бунёди бинои нави таълимию маъмурии донишгоҳ дар шаҳраки Шифобахш аз ҳисоби маблағҳои хусусии донишгоҳ;
- ❖ Азнавсозӣ ва аз таъмири асосӣ баровардани бинои химияи донишгоҳ, гузаронидани Маркази таълимӣ, илмӣ ва истеҳсолии “Фарматсия” ба бинои химия ва мучаҳҳазгардонии кафедраҳои факултети фармасевтӣ ва Маркази таълимӣ, илмӣ ва истеҳсолии “Фарматсия” бо таҷҳизотҳо, лавозимотҳо ва асбобҳои наву муосири таълимӣ, илмӣ, истеҳсолий.
- ❖ Ба роҳ мондани истеҳсоли маҳлулҳои антисептикий «Лавандол» ва «Глисеп» дар Маркази таълимӣ, илмӣ ва истеҳсолии “Фарматсия”-и донишгоҳ.

**Хадамоти ректори МДТ  
“ДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино”,**

ш. Душанбе, х. Рӯдакӣ, 139.

Тамос: +992 44 600 36 29

+992 44 600 36 76

E-mail: [nazorat@tajmedun.tj](mailto:nazorat@tajmedun.tj)

(Масъул: Носирӣ Қаҳҳор Нарзулло)

Дастраскунии нусхаи электронӣ  
тавассути Web Site: [www.tajmedun.tj](http://www.tajmedun.tj)